

Łódź - miasto wież

Często przypominają baszty średniowiecznych, warownych zamków. Są zwieńczone elementami obronnymi: blankami, machikułami czy małymi wieżyczkami strzelniczymi. Fabrykanci zdecydowali się na wznoszenie budynków fabrycznych w formie średniowiecznych, warownych zamków - z wysokimi obronnymi wieżami, potężnymi bramami. Z pewnością był to element ówczesnego marketingu - pokaz ekonomicznej potęgi wobec konkurencji czy kontrahentów.

Wieże fabryczne pełniły rolę klatek schodowych, transportowano nimi również towary. Są znacznie wyższe od innych fabrycznych zabudowań, a to oznacza, że pełniły rolę wież ciśnień. Na ostatniej kondygnacji umieszczano zbiorniki na wodę, które zapewniały ciśnienie w fabrycznych instalacjach oraz ciągłą dostawę wody niezbędnej do produkcji przędzy czy tkanin. Stanowiły rezerwuuar wody na wypadek pożaru. Przy fabrykach istniały także wieże kurzowe. Do dziś przetrwało ich niewiele. Służyły do wentylacji hal produkcyjnych z wełnianego lub bawełnianego pyłu i kurzu.

Żeby zobaczyć najciekawsze przykłady tego rodzaju budowli można ograniczyć się do kilku rejonów miasta. Wystarczy odwiedzić ulicę Struga i Łąkową. Przy dawnych zakładach Franciszka Kindermanna przy Andrzeja Struga 61/63 (obecnie zakład produkcji słodyczy) można obejrzeć ciekawą wieżę ze „średniowiecznymi” detalami. Sąsiadują z nią kolejne, dobrze zachowane podobne budowle, chociażby w dawnych zakładach Juliusza Kindermanna przy Łąkowej 23/25 (obecnie hotel). Monumentalnie wygląda również wieża „Centrali” Karola Scheiblera na Placu Zwycięstwa.

Niedaleko, na Księżym Młynie bez trudu odnajdziemy inne „baszty” wodne. Warto udać się też nieopodal na ulicę Milionową. Naprzeciw Szkoły Mistrzostwa Sportowego zobaczymy pięknie zdobione ceglane wejście do wieży zakładów Hugo Wullfsohna. Niezwykle interesująca jest też wieża na budynku przędzalni Adama Ossera przy skrzyżowaniu Kilińskiego z Przybyszewskiego, zaś perełką architektoniczną w centrum miasta jest wieża u zbiegu Kopernika i Wólczańskiej w dawnej fabryce Ernesta Wawera.

Wieże wodne to charakterystyczny element łódzkiej architektury, dominujący w krajobrazie miasta. Skoro stale maleje liczba kominów fabrycznych, to właśnie wieże wodne w naturalny sposób stają się symbolami przemysłowej, włókienniczej przeszłości naszego miasta. Galerię zdjęć łódzkich fabrycznych wież można zobaczyć na facebookowych profilach: „Łódzka Woda Najlepsza” oraz „Wieże Łodzi”.